

בש"פ 4411/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4411/15

לפני: כבוד השופט ס' גוברמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר חמישית לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ב בתמוז התשע"ה
בשם המבקשת: עו"ד מורן פולמן (29.6.2015)

בשם המשיב: עו"ד פאדי חמדאן

החלטה

1. בקשה להארכת מעצר חמישית של המשיב, קטין יליד 1998, בארבעים וחמישה ימים נוספים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ולפי סעיפים 10 ו-10ג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער), או עד למתן פסק דין בת"פ 14-19871-07 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

כתב האישום

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום הכולל שני אישומים המייחסים לו עבירות של חבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; תקיפת שוטר, עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין; והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.
3. על פי העובדות המתוארות באישום הראשון, ביום 29.6.2014 בשעה 19:50 עלה המשיב לאוטובוס ריק מנוסעים והחל להכות באגרופיו את נהג האוטובוס (להלן: המתלון), אשר ביצע עצירת התרעננות בצד הדרך. המשיב חבט בראשו של המתלון עשרות פעמים מבלי שקדמה לכך היכרות מוקדמת, התגרות או שיח בין השניים, וללא סיבה נראית לעין. בשלב מסוים נטל המשיב חפץ מתכתי באורך 10 ס"מ וניסה לדקור באמצעותו את המתלון שהצליח להתגונן באופן חלקי ונשרט בראשו מהחפץ. המתלון זעק במהלך האירוע לעזרה ובשלב כלשהו עלה לאוטובוס עובר אורח, שהבחין במתרחש, וקרא למשיב לעזוב את המתלון. בעקבות כך, עזב המשיב את המתלון וירד מהאוטובוס דרך דלתו הקדמית אך כעבור זמן קצר עלה עליו בחזרה והמשיך לתקוף את המתלון באמצעות אגרופיו. לבסוף, נמלט המשיב מהמקום עם תיקו של המתלון ובו 5,000 ש"ח במזומן. כתוצאה מהאירוע המתלון סבל מחתכים, שטפי דם וכאבים עזים בפניו ואף נשברו מרבית שיניו.
4. על פי המתואר באישום השני, ביום 30.6.2014 עוכב המשיב בתחנת משטרה בחשד כי הוא שביצע את העבירות מושא האישום הראשון. בשלב מסוים ניסה להימלט מהתחנה תוך התעלמות מקריאות השוטרים לעברו. אחד השוטרים אחז בידו של המשיב אך הוא השתחרר מאחיזתו תוך הפעלת כוח ופתח בריצה לכיוון היציאה. אותו השוטר דלק אחריו, הפיל אותו לרצפה והתיישב עליו בניסיון להשתלט עליו. המשיב ניסה להתנגד להשתלטות באמצעות ידיו ורגליו. בשלב זה שני שוטרים נוספים הצטרפו לניסיון ההשתלטות, ונפגעו תוך כדי כך מידי ורגליו של המשיב, לרבות מכת אגרוף חזקה שהנחית המשיב על חזהו של אחד מהם.
- ההליכים עד כה
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה מוצקות להוכחות אשמת המשיב ובנוסף קיימות שתי עילות מעצר. עילת מעצר ראשונה של מסוכנות, לאור העבירות בהן הואשם המשיב, ועל פי החזקה הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. עילת מעצר שנייה הנובעת מהחשש להתחמקות המשיב מהליכי שפיטה לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, זאת נוכח ניסיון המשיב לברוח מתחנת המשטרה, כמתואר באישום השני.
6. בדיון ביום 10.7.2014 הורה בית המשפט המחוזי על בדיקה פסיכיאטרית למשיב הן בנוגע לכשירותו לעמוד לדין והן בנוגע לאחריותו הפלילית בעת ביצוע העבירות, וכן הורה על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו ועל מעצרו עד להחלטה אחרת. מחוות הדעת הפסיכיאטרית מטעם המרכז לבריאות הנפש "שלוותה" עלה, כי המשיב אינו סובל ממחלת נפש חמורה ואינו מצוי במצב פסיכוטי פעיל, וכי התנהגותו החריגה והביזרית היא ככל הנראה התחזות, והוא מסוגל לעמוד לדין. ביום 4.8.2014 המשיב אושפז לתקופה קצרה במחלקה פסיכיאטרית בבית החולים "גהה" נוכח התנהגותו החריגה והתוקפנית. ביום 14.8.2014 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית מטעם בית החולים "גהה", בה מתוארת ההתנהגות הביזרית והאלימה של המשיב והאפשרות שהוא נמצא בשלביה הראשונים של מחלת נפש שעלולה להתפרץ בשנים הבאות. בשורה התחתונה נקבע, כי בשלב זה לא נמצאו סימנים ברורים למצב פסיכוטי שיכול לפטור מאחריות פלילית; כי המשיב כשיר לעמוד לדין; כי התנהגותו מחזקת את התרשמות הצוות ב"שלוותה" שמדובר בהתחזות; וכי המשיב מסוכן לעצמו ולסביבתו.
7. מהתסקיר המשלים של שירות המבחן מיום 28.8.2014 עולה כי התנהגותו הביזרית של המשיב התמתנה,

אך הוא עדיין לא משתף פעולה כנדרש והתקשורת עמו לקויה. שירות המבחן התרשם כי המשיב זקוק לטיפול במסגרת חוץ ביתית והומלץ על שליחתו לראיון במסגרת טיפולית חוץ ביתית במעון הסגור "אחוזה" (להלן: המעון). דא עקא שהמשיב לא שיתף פעולה אף בראיון במעון, ועל כן הוחלט שאינו מתאים לשילוב במסגרת טיפולית זו.

8. במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2014 התקיימו מספר דיונים בבית המשפט המחוזי בהם הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אולם בקש דחיות חוזרות לצורך השלמת חוות דעת של פסיכיאטר פרטי מטעמו. לבסוף, בדיון ביום 2.12.2014, לאחר שלא נמסרה חוות דעת פסיכיאטרית פרטית, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים בעניינו לאור המסוכנות הנשקפת ממנו והיעדר חלופת מעצר אפשרית.

9. משלא הסתיים משפטו של המשיב במהלך ששת חודשי המעצר הראשונים, הגישה המבקשת, לבית משפט זה, בקשה להארכת מעצרו ב-45 ימים נוספים. ביום 31.12.2014, השופט י' עמית קיבל את הבקשה תוך שעמד על מידת המסוכנות הרבה הנשקפת מהתנהגותו האלימה של המשיב הן בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו והן בעת שהותו במעצר ובאשפוז. כמו כן צוין כי אף לשיטת בא כוחו של המשיב לא נמצאה חלופת מעצר ראויה עבורו. לבסוף, הורה בית המשפט, לשירות המבחן לנוער לבחון שוב את האפשרות להשמתו של המשיב בטיפול במסגרת "חוץ ביתית". בית משפט זה האריך את מעצרו של המשיב בארבעים וחמישה ימים, בהסכמת בא כוחו, שלוש פעמים נוספות בתאריכים 15.2.2015, 1.4.2015 ו- 11.5.2015.

10. באשר לדיונים בתיק העיקרי, ביום 10.7.2014 התקיימה הקראה פורמאלית בתיק. לאחר מכן, הדיון נדחה מספר פעמים לצורך הכנת חוות דעת פרטית מטעם המשיב. בדיון מיום 12.2.2015 צוין בא כוח המשיב כי חוות הדעת הפסיכיאטרית שנערכה למשיב עדיין איננה בגרסתה הסופית. בית המשפט המחוזי קבע כי שאלת כשירותו הדיונית של המשיב תוכרע ראשונה ובמידת הצורך תמשך שמיעת הראיות. במסגרת פרשת התביעה התקיימו שלוש ישיבות הוכחות ובמסגרת פרשת ההגנה התקיימה ישיבה אחת ונקבע מועד לשמיעת עדות מומחה וסיכומים בשאלת הכשרות הדיונית, ליום 1.7.2015.

הבקשה

11. בבקשה שלפניי חוזרת המבקשת על הטענה כי מעשיו של המשיב מקימים עילת מעצר סטטוטורית הואיל ומיוחסת לו עבירה שנעשתה תוך שימוש באלימות חמורה. כמו כן, המבקשת טוענת שמעשיו המפורטים באישום השני, מקימים בנוסף עילת מעצר של התחמקות מהליכי שפיטה. המבקשת מדגישה הן את חומרת המעשים המיוחסים למשיב המצביעים לשיטתה על אלימות ברף גבוה, והן את חוות הדעת הפסיכיאטריות ואת תסקירי שירות המבחן, המלמדים על מסוכנותו של המשיב לעצמו ולסביבתו. כמו כן, המבקשת טוענת שהתמשכות ההליכים בתיק נובעת מן המהלכים שביצעו שני הצדדים להערכת כשירותו הדיונית והמהותית של המשיב.

12. בדיון לפניי טען בא כוחו של המשיב כי המבקשת נושאת באחריות לעיכוב של חודש ימים בשמיעת התיק בעקבות התמהמהות של מומחה התביעה בהכנת חוות דעתו. בא כוח המשיב הדגיש את היותו של המשיב קטין ואת הזמן הארוך בו הוא מצוי במעצר. בנוסף הוא סבר כי המשיב מצוי במצב קשה מבחינה נפשית ומצבו רק הולך ומחמיר נוכח היעדר הטיפול בו לאורך תקופת מעצרו. לבסוף צוין בא כוח המשיב, כי אין אף מסגרת סגורה שיכולה לתת מענה למצבו הנפשי הקשה. על כן הוא סבור כי יש להורות על שחרורו למעצר בית מלא במקביל לקבלת טיפול במסגרות יומיות אשר פתוחות לפניו.

דיון והכרעה

13. בהחלטתי מיום 29.6.2015 ציינתי כי במידה ובית המשפט המחוזי יחליט שהמשיב כשיר לעמוד לדין, לא קבועים מועדים להמשך שמיעת הראיות בתיק. אשר על כן, הוריתי למבקשת לפנות לבית המשפט המחוזי ולבקש קביעת מועדים נוספים להמשך שמיעת התיק וזאת במסגרת תקופת הארכת המעצר המתבקשת. המבקשת פנתה לבית המשפט המחוזי וזה קבע שני דיונים נוספים לשמיעת התיק בימים 26.7.2015 ו-28.7.2015, שניהם בתוך תקופת המעצר המתבקשת ולאחר ההכרעה בשאלת כשרותו של המשיב. לאחר קביעת דיונים אלו, נחה דעתי כי קצב התקדמות התיק העיקרי בעניינו של המשיב הינו משביע רצון בעת הנוכחית. לאור זאת, ונוכח מסוכנותו הרבה של המשיב, אשר נדמה כי אין בכוחה של חלופת מעצר לאיינה, סבורני, שאין מקום בשלב זה לשחררו למעצר בית.

14. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב יוארך ב-45 ימים נוספים החל מיום 9.7.2015 או עד למתן פסק דין בת"פ 19871-07-14 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ח בתמוז התשע"ה (5.7.2015).

ש ו פ ט